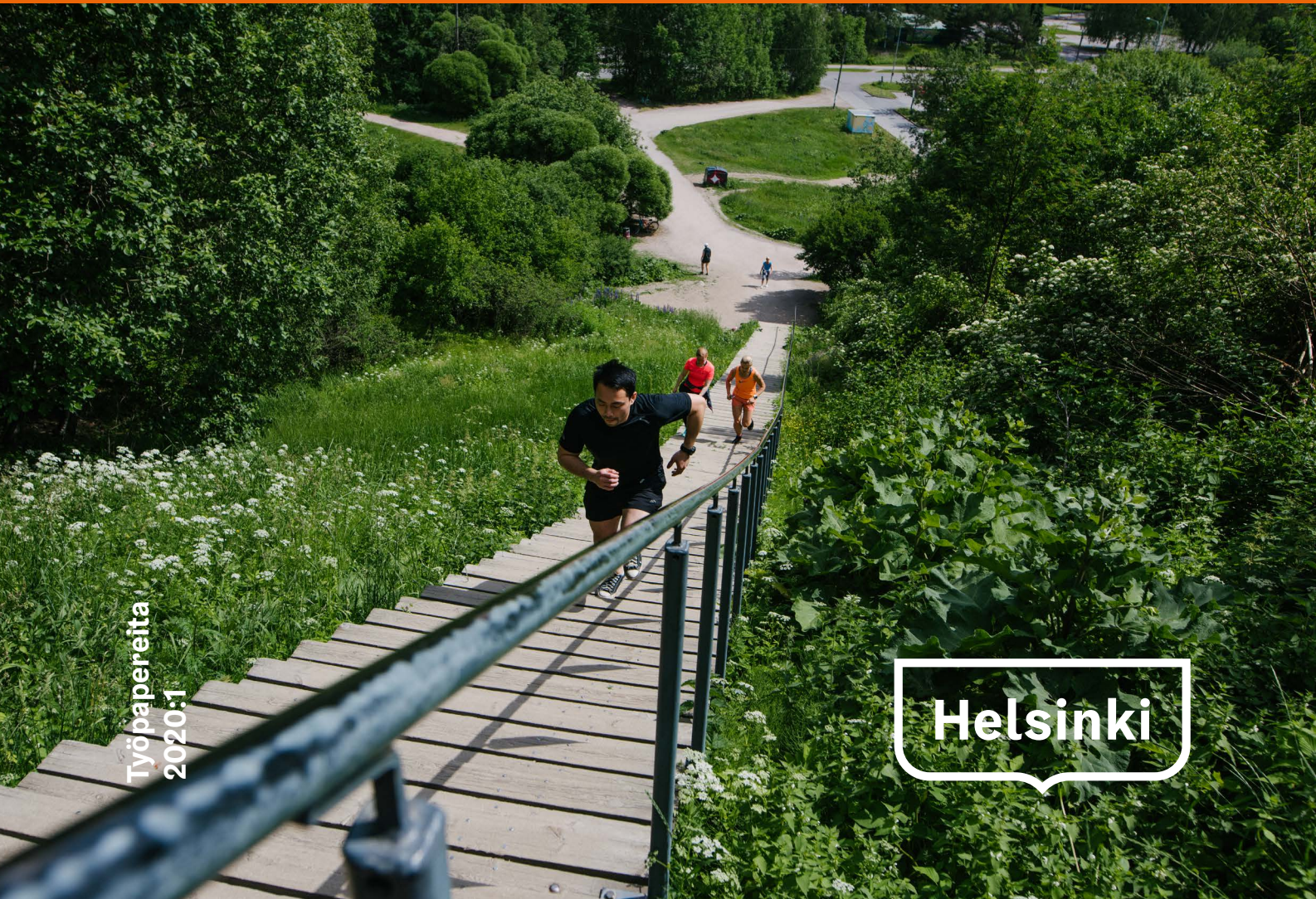

Helsinki-barometri 2019: kaupunkilaisten kokemuksia Helsingistä

Vesa Keskinen, Jenni Väliniemi-Laurson, Jukka Hirvonen

Työpapereita
2020:1

Helsinki

Tiedustelut

Vesa Keskinen, p. 040 334 4784, vesa.keskinen(at)hel.fi
Jukka Hirvonen, p. 040 334 4782, jukka.s.hirvonen(at)hel.fi

Julkaisija

Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia,
kaupunkitutkimus ja -tilastot

Osoite

PL 550, 00099 Helsingin kaupunki
(Siltasaarenkatu 18-20 A)

Puhelin

09 310 36377

Internet

www.hel.fi/kaupunkitieto

Tilaukset, jakelu

p. 09 310 36293
kaupunkitieto.tilaukset@hel.fi

Kuviot ja taitto

Sirkka Koski

Kansi

Tarja Sundström-Alku

Kansikuva

Helsinki Marketing/Shoot Hayley

Saavutettavuus

Kuvioiden datat saa saavutettavassa muodossa osoitteesta
[kaupunkitieto.kirjasto\(at\)hel.fi](mailto:kaupunkitieto.kirjasto(at)hel.fi)

Verkossa

ISSN 2489-477X

Sisältö

1. Johdanto	4
2. Taustaa.....	5
3. Kaupunkilaisten kokemus Helsingistä asuinpaikkana	6
4. Helsingin suosittelu muualla asuville.....	9
4.1 Helsingin suosittelu asuinpaikkana.....	9
4.2 Miksi Helsinkiä suositeltaisiin?.....	11
4.3 Miksi Helsinkiä ei suositeltaisi?.....	12
4.4 Oman asuinalueen suosittelu muualla asuville	15
5. Tyytyväisyys omaan asuntoon	18
6. Palaute kaupungille.....	21
7. Kyselyn toimivuus	22
8. Yhteenveto	23
Lähteet	24
Liitteet	25

1. Johdanto

Helsingin kaupunkistrategiassa linjataan, että Helsinki haluaa olla maailman toimivin kaupunki. Kaupungin tavoitteena on tehdä jatkuvasti kaikki hieman paremmin, jotta helsinkiläisten elämä olisi mukavampaa ja vaivattomampaa. Strategiaan sisältyy joukko tarkempia tavoitteita, joita valtuusto seuraa säännöllisesti. Loppuvuodesta 2019 kaupunkistrategian tavoitteita peilattiin Helsinki-barometri 2019 nimetyssä kyselyssä asukkaiden kokemukseen kaupungista. Vastaukset kerättiin puhelinhaastatteluilla ja verkkokyselyllä. Puhelinhaastatteluja tehtiin yhteensä 1 060. Verkkokyselyyn saatiin 2 258 vastausta.

Kyselyn päätavoitteena oli tuottaa tietoa koko Helsingin kaupunkia koskevan asukastyytyväisyyden suositteluindeksiksi, jonka valtuusto on valinnut yhdeksi kaupungin strategian seurannan kohteeksi eli strategiamittariksi. Tämä suositteluindeksin mittariarvo saadaan nyt esitellystä puhelinkyselystä.

Kvartti-lehden verkkosivuilla on helmikuussa 2020 ilmestynyt artikkeli tutkimuksen keskeisimmistä tuloksista (Keskinen ym. 2019). Nyt käsillä oleva raportti esittelee tuloksia laajemmin sekä puhelinhaastattelujen että verkkokyselyn osalta. Seuraavassa käydään läpi vastauksia: mitkä ovat vastaajien mielestä Helsingin vahvat ja heikot puolet asuinpaikkana. Lisäksi esitellään vastauksia siitä, kuinka tyytyväisiä vastaajat ovat nykyiseen asuntoonsa ja kaupungin englanninkielisiin palveluihin. Raportissa pohditaan myös, mitä aineiston kerääminen kokeilumielessä kahdella tavalla opetti jatkoa ajatellen.

Nettikyselyssä käytetty aineistonkeruumenetelmä ei perustunut satunnaisotokseen, vaan niin kutsuttuun **itsevalikoituvaan otokseen**. Vastaaja sai siis itse päättää, kuuluuko hän otokseen vai ei. Metodikirjallisuudessa suhtaudutaan tällaisiin otoksiin varsin kriittisesti (esim. Betlehem & Biffignandi 2012, 303–323). Esimerkiksi Vesa Kuusela (2009) katsoo, että aineiston itsevalikoitumiseen liittyy monia arveluttavia piirteitä. Yleensä ei ole mitään keinoa määritellä, ketkä muodostavat perusjoukon, ja saivatko kaikki oletetun perusjoukon jäsenet kutsun. Osallistumis- ja vastaamisprosessia ei myöskään kyetä mitenkään kontrolloimaan.

Avoimien nettikyselyjen tulostuuttajien jakaumiin ja tunnuslukuihin tulee useastakin syystä harhaa, jota ei pystytä oikaisemaan. Niistä ensinnäkin suljetaan pois ne, joilla ei ole pääsyä nettiin tai vastaaminen on liian vaikeata. Toiseksi itsevalikoituviin otokseen tulee valikoitumisharhaa mekanismilla, jota ei yleensä pystytä selittämään tai hallitsemaan eikä näin ollen myöskään oikaisemaan. (Laaksonen 2013.)

Kuuselan mukaan on todennäköistä, että itsevalikoituvuus aina vinouttaa otoksia. Jos vastaaminen riippuu vain omasta kiinnostuksesta, jäävät kiinnostumattomat tutkimuksen ulkopuolelle. Yleensä itsevalikoituvaan otokseen saadaan pääasiassa sellaisia vastaajia, joilla on voimakas ja usein tunnepitoinen kanta tutkittuun asiaan – myös kiinnostumattomien mielipiteet pitäisi saada mukaan ”yleiseen mielipiteeseen”. (Kuusela 2009.)

Avoimella nettikyselyllä kerättyjen, itsevalikoituvien mielipidekyselyjen tuloksia pystytään myös manipuloimaan jonkin aktiivisen intressiryhmän toimesta, mitä on huomattu eri maissa tapahtuneenkin. Sitä vastoin satunnaisotantaan perustuvassa aineistonkeruussa tällainen ei ole mahdollista. (Betlehem & Biffignandi 2012, 306.)

Nämä muualla havaitut avoimien nettikyselyjen heikkoudet ilmenivät myös Helsinki-barometrin aineistonkeruussa. Nettikyselyaineiston jakaumat ja tunnusluvut poikkesivat huomattavan paljon väestöä edustavan puhelinhaastatteluaineiston tuloksista sekä taustamuuttajien että tulostuuttajien osalta.

2. Taustaa

Monet Helsingin kaupungin aiemmat virastot ja nykyiset toimialat ovat mittauttaneet ja mittaavat asiakastyytyväisyyttä. Yleisemmin asukastyytyväisyyttä Helsingissä on tutkittu vuodesta 1983 lähtien kunta- ja kaupunkipalvelututkimuksilla (Kapa). Näitä on toteutettu neljän vuoden välein, viimeksi vuonna 2016. Kaupunkipalvelututkimuksessa kyselylomake on ollut varsin pitkä ja viime vuosina kyselyn vastausaktiivisuus on merkittävästi alentunut. Helsingin otos on ollut 4000 henkilöä, joista vuoden 2016 kyselyyn vastasi 27 prosenttia (Keskinen 2017).

Helsinki-barometri toteutettiin ensimmäisen kerran syksyllä 2019. Aineisto kerättiin kokeilumielessä kahdella tavalla. Samana ajanjaksona tehtiin sekä suoria puhelinhaastatteluja, että tarjottiin mahdollisuus vastata kaikille avoimeen nettikyselyyn. Puhelinhaastattelut kerättiin tavalla, jonka tiedettiin tuottavan koko väestöä kohtalaisen hyvin edustavan aineiston: otos poimittiin satunnaisesti ja lisäksi ikä- ja sukupuolikiintiöillä korjattiin erilaista vastausalttiutta. Nettikyselyllä vastausmahdollisuus tarjoutui laajemmin kaikille kyselystä kiinnostuneille. Nettikyselyn toteuttamisella haluttiin selvittää, poikkeako näin kerätty aineisto koko aikuisväestöstä taustamuuttujien jakaumien suhteen sekä tuleeko suositteluindeksiin ja muihin kyselyn tuloksiin merkittävää eroa (harhaa) verrattuna puhelinhaastatteluihin. Ajatuksena aineistonkeruukokeilussa oli, että jos nettikyselyn tuloksiin ei olisi tullut merkittävää harhaa, olisi jatkossa voinut mahdollisesti riittää pelkkä nettikysely, joka on helppo ja halpa toteuttaa.

Näillä molemmilla menetelmillä selvitettiin asukkaiden tuntemuksia elämisestä ja asumisesta Helsingissä sekä arjen sujuvuutta. Tiedusteltiin, koetaanko Helsinki toimivaksi kaupungiksi sekä missä määrin Helsinkiin sopivat erilaiset kaupunkistrategian tavoitteissa esiintyvät adjektiivit. Tärkeä kysymys oli, suositeltaisiinko ensinnäkin Helsinkiä ja toiseksi omaa asuinalueita muille. Kysyttiin myös tyytyväisyydestä nykyiseen asuntoon. Kyselylomake on liitteessä 1.

Puhelinhaastatteluista saadut vastaukset edustivat Helsingin 18–79-vuotiaasta väestöstä iän, sukupuolen ja asuinpaikan (suurpiiri) mukaan. Iän ja sukupuolen suhteen otos olikin kiintiöity vastaamaan koko väestön jakaumia. Verkkokyselyn vastauksissa oli sitä vastoin huomattavaa vinoumaa, sillä sen aineistossa painottuivat naisten ja 45–64-vuotiaiden vastaukset. Puhelinhaastattelu- ja nettikyselyvastaajien tarkempaa vertailua Helsingin aikuisväestöön on esitetty liitteessä 2.

Puhelinhaastattelut toteutti muun muassa kyselytutkimuksia toteuttava yritys Norsat Oy ajanjaksolla 10.10–24.10.2019. Tavoitteena oli 1 000 haastattelua, mutta niitä saatiin hieman enemmän, 1 060 kpl. Puhelinhaastattelujen kohdehenkilöiden poiminta täytti satunnaisen otoksen vaatimukset. Aluksi mahdollisten haastateltavien puhelinnumerot poimittiin satunnaisesti kaikkien Helsingissä asuvien henkilöiden puhelinnumeroista (otoskoko 19 279 kpl). Mukana olivat myös työsuhtepuhelimet. Haastatteluaineiston keräämistä näiltä otoshenkilöiltä jatkettiin niin kauan, että pyydetyt ikä- ja sukupuolikiintiöt olivat täynnä. Myös tällaiseen aineistoon tulee vinoumaa siitä syystä, että haastatteluun suostuminen ja siitä kieltäytyminen eivät jakaudu satunnaisesti, vaan joissakin ryhmissä on suurempi alttius suostua haastatteluun kuin toisissa. Osin tätä vinoumaa korjasivat annetut kiintiöt. Jos esimerkiksi nuoret vastaajat suostuivat harvemmin haastatteluun, tämä kompensoitui siten, että kysyttiin useammalta otokseen poimitulta nuorelta. Näin heitä lopulta saatiin mukaan väestöosuuttaan vastaava määrä. Aivan kaikkea vastaamisalttiuteen liittyvää vinoumaa ei tällä tavoin kuitenkaan pystytty poistamaan.

Avoim nettikysely tuotti runsaassa kuukaudessa (10.10.–15.11.2019) 2 258 vastausta. Nettikyselyaineisto oli voimakkaasti vinoutunut painottuen naisten ja keski-ikäisten vastauksiin. Naisia oli vastaajissa 66 prosenttia, kun kohdeväestössä osuus on 52 prosenttia. 45–64-vuotiaita oli nettikyselyaineistossa jopa 48 prosenttia, kun oikea väestöosuus olisi ollut 30 prosenttia. Vieraskieliset jäivät aliedustetuiksi sekä nettikyselyssä että puhelinhaastatteluissa. (liite 2).

Nettikyselyä levitettiin useilla tavoilla. Ensinnäkin kyselyyn ohjaava ponnahdusikkuna oli kaupungin erikielisillä strategiasivulla sekä Kaupunkitutkimus ja -tilastot -yksikön erikielisillä sivuilla. Toiseksi barometriä mainostava uutinen julkaistiin seuraavissa kanavissa: STT-tiedote, hel.fi-sivut, kaupunkitason Helmi sekä Kaupunkitiedon uutiskirje. Kolmanneksi kyselyä levitettiin sosiaalisessa mediassa: Kaupunkitiedon Twitter ja Facebook sekä Helsingin Twitter ja Facebook. Kyselylinkkiä levitettiin sekä suomen-, ruotsin- että englanninkielisillä sivuilla ja siitä oli lomake tarjolla kolmena kieliversiona.

Avoim nettikysely tutkimuskirjallisuudessa

Nettikyselyssä käytetty aineistonkeruumenetelmä ei perustunut satunnaisotokseen, vaan niin kutsuttuun itsevalikoituvaan otokseen. Vastaaja sai siis itse päättää, kuuluuko hän otokseen vai ei. Metodikirjallisuudessa suhtaudutaan tällaisiin otoksiin varsin kriittisesti (esim. Betlehem & Biffignandi 2012, 303–323). Esimerkiksi Vesa Kuusela (2009) katsoo, että aineiston itsevalikoitumiseen liittyy monia arveluttavia piirteitä. Yleensä ei ole mitään keinoa määritellä, ketkä muodostavat perusjoukon, ja saivatko kaikki oletetun perusjoukon jäsenet kutsun. Osallistumis- ja vastaamisprosessia ei myöskään kyetä mitenkään kontrolloimaan.

Avoimien nettikyselyjen tulospuuttajien jakaumiin ja tunnuslukuihin tulee useastakin syystä harhaa, jota ei pystytä oikaisemaan. Niistä ensinnäkin suljetaan pois ne, joilla ei ole pääsyä nettiin tai vastaaminen on liian vaikeata. Toiseksi itsevalikoituviin otokseen tulee valikoitumisharhaa mekanismilla, jota ei yleensä pystytä selittämään tai hallitsemaan eikä näin ollen myöskään oikaisemaan. (Laaksonen 2013.)

Kuuselan mukaan on todennäköistä, että itsevalikoituvuus aina vinouttaa otoksia. Jos vastaaminen riippuu vain omasta kiinnostuksesta, jäävät kiinnostumattomat tutkimuksen ulkopuolelle. Yleensä itsevalikoituvaan otokseen saadaan pääasiassa sellaisia vastaajia, joilla on voimakas ja usein tunnepitoinen kanta tutkittuun asiaan – myös kiinnostumattomien mielipiteet pitäisi saada mukaan ”yleiseen mielipiteeseen”. (Kuusela 2009.)

Avoimella nettikyselyllä kerättyjen, itsevalikoituvien mielipidekyselyjen tuloksia pystytään myös manipuloimaan jonkin aktiivisen intressiryhmän toimesta, mitä on huomattu eri maissa tapahtuneenkin. Sitä vastoin satunnaisotantaan perustuvassa aineistonkeruussa tällainen ei ole mahdollista. (Betlehem & Biffignandi 2012, 306.)

Nämä muualla havaitut avoimien nettikyselyjen heikkoudet ilmenivät myös Helsinki-barometrin aineistonkeruussa. Nettikyselyaineiston jakaumat ja tunnusluvut poikkesivat huomattavan paljon väestöä edustavan puhelinhaastatteluaineiston tuloksista sekä taustamuuttajien että tulospuuttajien osalta.

3. Kaupunkilaisten kokemus Helsingistä asuinpaikkana

Asukkailta kysyttiin kokemuksia Helsingin toimivuudesta asuinpaikkana. Lisäksi heitä pyydettiin arvioimaan, miten osuvasti kaupunkistrategian tavoitteisiin liittyvät adjektiivit kuvaavat Helsinkiä.

Helsingin toimivuutta asuinpaikkana oli mahdollisuus arvioida kyselyissä asteikolla 0–10. Arvosana nolla merkitsi ei lainkaan toimiva ja ylin arvosana 10 erittäin toimiva. Vastausarvosanat luokiteltiin ryhmiin heikko, tyydyttävä ja hyvä (taulukko 1).

Helsingin toimivuutta asuinpaikkana arvioi heikoilla, 0–6:n, arvosanoilla hyvin harva. Suurin osa eli vajaa puolet vastaajista arvioi kaupunkia hyvin toimivaksi arvosanalla 8. Vastauksen arvot 9 ja 10 luokiteltiin erittäin hyvin toimivan kaupungin luokkaan. Erittäin hyviä arvosanoja oli kaikista vastauksista noin joka kolmas. Naiset arvioivat kaupungin toimivuutta miehiä useammin arvosanoilla 9 ja 10 (naiset 37 %, miehet 27 %) (taulukot 1 ja 2).

Taulukko 1. Arviot Helsingin toimivuudesta asuinpaikkana sukupuolen mukaan (%), puhelinhaastattelut (N=1 031).

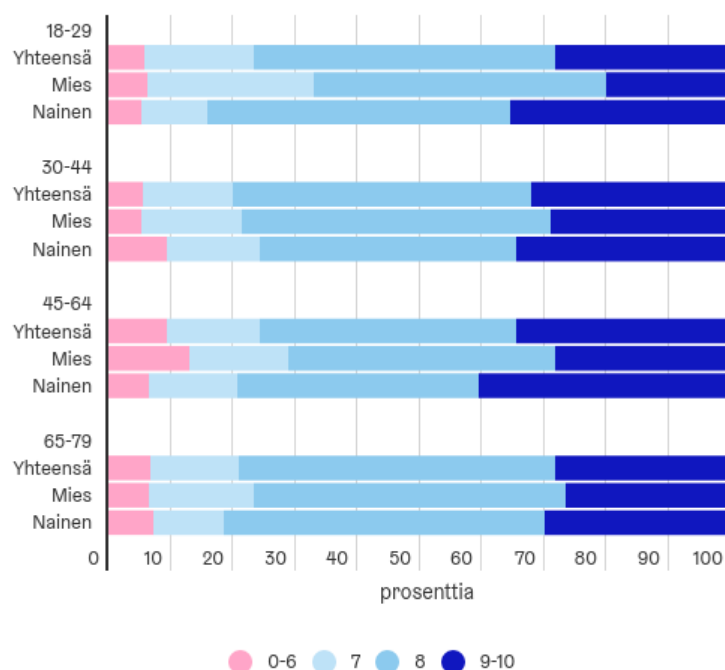
Puhelinhaastattelut						
	Heikko (0–6)	Tyydyttävä (7–8)	Hyvä (9–10)	%	N	Mean
Kaikki	7	61	32	100	1 031	8,0
Mies	8	65	27	100	490	7,9
Nainen	6	58	36	100	537	8,1

Nettivastaajat arvioivat kaupungin toimivuutta selvästi useammin heikoin 0–6 arvosanoin kuin puhelimitse haastatellut. Nettivastaajat olivat kokonaisuudessaankin kriittisempiä kyselyyn vastatessaan. Parhaimmaksi kaupungin toimivuuden arvioivat 45–64-vuotiaat (kuvio 1). Netin kautta vastanneissa puolestaan nuoret, alle 30-vuotiaat, pitivät kaupunkia toimivimpana.

Taulukko 2. Arviot Helsingin toimivuudesta asuinpaikkana sukupuolen mukaan, nettivastaajat (N=2 088).

Nettikysely						
	Heikko (0–6)	Tyydyttävä (7–8)	Hyvä (9–10)	%	N	Mean
Kaikki	19	51	30	100	2 088	7,5
Mies	31	46	23	100	622	6,7
Nainen	13	54	33	100	1 390	7,8
Ei halua määritellä	33	51	16	100	76	6,6

Kuvio 1. Arviot Helsingin toimivuudesta asuinpaikkana iän ja sukupuolen mukaan, puhelinhaastattelut (N=1 028).

Lähde: Helsinki-barometri 2019

Vastaajat saivat arvioida Helsinkiä myös kymmenen valmiiksi määritellyn adjektiivin kautta. Näitä olivat turvallisuus, myönteiseen suuntaan kehittyvä, kansainvälinen, luonnonläheinen, tasa-arvoinen (yhdenvertainen), palveluhenkinen, siisti (roskaton), urbaani, luova (innovatiivinen) ja hauska. Adjektiivit poimittiin Helsingin kaupungin strategiaohjelmasta 2017–2021 (Maailman toimivin kaupunki 2017). Jokaiselle adjektiiville sai valita sitä parhaiten kuvaavan arvosanan välillä 0–10. Arvosana nolla merkitsi ei lainkaan Helsinkiin sopivaa, ja arvosana 10 erittäin hyvin Helsinkiin sopivaa.

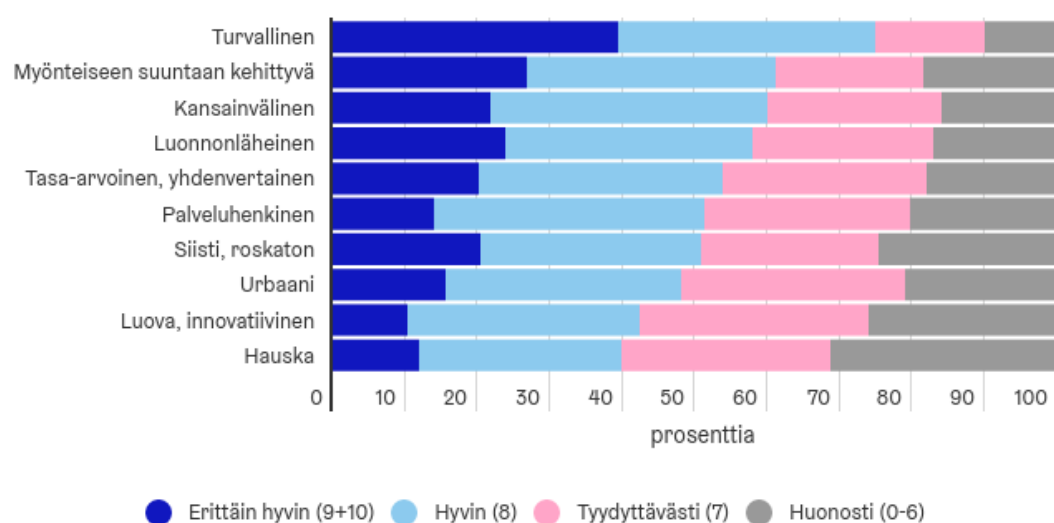
Yleisemmin adjektiiveja arvioitiin joko arvosanoilla kahdeksan tai seitsemän. Turvallisuus on kärjessä sekä puhelinhaastatteluissa, että verkkokyselyssä (kuviot 2 ja 3). Nettivastaajat arvioivat kaupungin palvelumyönteisyydestä ja myönteiseen suuntaan kehitymisestä negatiivisemmin kuin haastatellut.

Kuten Helsingin turvallisuustutkimuksetkin ovat osoittaneet, asukkaat pitävät asuin-kaupunkiaan turvallisena (Keskinen 2019). Kaupungin strategisia tavoitteita tukee hyvin myös se, että Helsinkiä pidetään myönteiseen suuntaan kehittyvänä ja kansainvälisenä. Termi urbaani jakaa vastaajat kahtia, toinen puoli pitää kaupunkia urbaanina, toinen puoli ei niinkään. Puhelinhaastatteluissa vähiten Helsinkiä vastaajien mielestä kuvasivat adjektiivit luovuus ja hauskuus. Nettikyselyssä puolestaan huonoiten vastaajien mielestä kaupunkia kuvasi adjektiivi palveluhenkinen.

Naisten mielestä lähes kaikki kysytyt asiat kuvaavat Helsinkiä paremmin kuin miesten mielestä. Poikkeuksena tästä on sanapari siisteys/roskattomuus, jota miehet pitivät naisia useammin Helsinkiä hyvin kuvaavana terminä. Huomioitavaa on, että miehet ja naiset pitivät turvallisuutta yhtä yleisesti Helsinkiä parhaiten määrittävänä asiana.

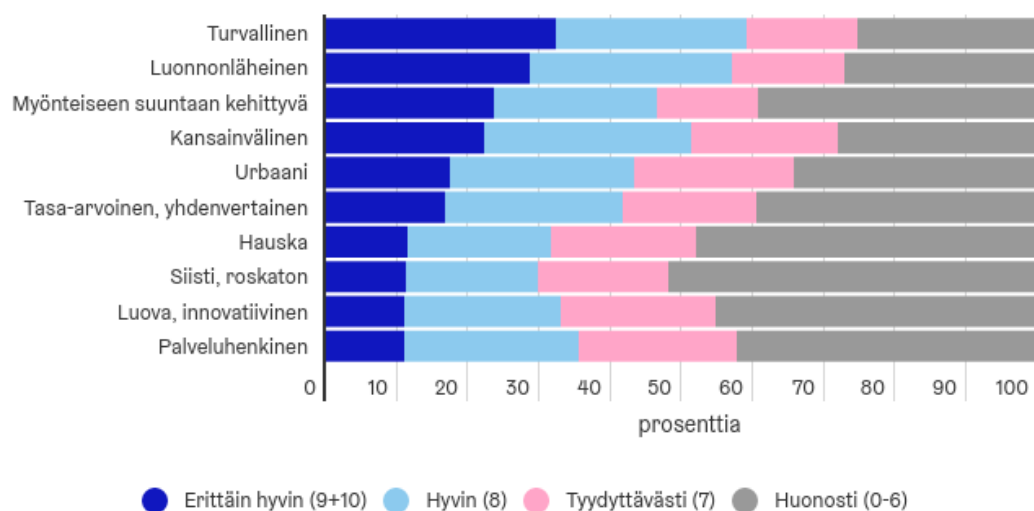
Kyselylomakkeesta oli tarjolla myös englanninkielinen versio (taulukko 3). Nettikyselyyn saatiin 60 englanninkielistä vastausta (2,7 %). Englanninkielisessä lomakkeessa kysyttiin miten tyytyväisiä vastaajat ovat Helsingissä saamaansa englanninkieliseen palveluun. Kolmasosa vastaajista oli erittäin tyytyväinen (arviot 9–10), ja reilu neljäsosa tyytymätön (arviot 1–6). Puhelinhaastatteluissa tätä kysymystä ei ollut.

Kuvio 2. Helsinkiä kuvaavat adjektiivit puhelinhaastatteluissa (N=1 060).

Lähde: Helsinki-barometri 2019

Kuvio 3. Helsinkiä kuvaavat adjektiivit nettikyselyssä (N=2 237).

Lähde: Helsinki-barometri 2019

Taulukko 3. Tyytyväisyys englanninkieliseen palveluun. Nettikyselyn vastaajat (N=60).

Tyytyväisyys saatuun palveluun	%
Erittäin tyytyväinen (9+10)	32
Tyytyväinen (8)	27
OK (7)	13
Tyytymätön (0–6)	28
%	100
N	60

Englanninkieliset vastaajat olivat vastauksissaan kaikkia nettivastaajia positiivisempia. Tämä koski niin Helsingin toimivuutta, kuin koko kaupungin, että oman kaupunginosan suosittelemista muille.

4. Helsingin suositteluinen muualla asuville

4.1 Helsingin suositteluinen asuinkaupunkina

Helsingin tavoitteena on olla kaupunki, joka tarjoaa parhaat mahdolliset olosuhteet urbaanille, hyvälle elämälle. Toimiva arki on myös yksi Helsingin vetovoimaa lisäävä tekijä. Kyselyssä Helsingin vetovoimaa selvitettiin kysymyksellä, kuinka todennäköisesti vastaajat suosittelisivat Helsinkiä muualla asuville. Sen vastauksista voitiin laskea suositteluindeksin arvo (toiselta nimeltään NSI-indeksi).

Vastaajat vastasivat kysymykseen asteikolla 0–10. Nolla merkitsi, että suositteluinen ei olisi lainkaan todennäköistä ja 10 puolestaan, että se olisi erittäin todennäköistä. Joka viides puhelinkyselyn vastaaja ei Helsinkiä juuri suosittelisi. Neutraalia linjaa arvioissaan edusti vajaa puolet vastaajista. Suosittelijoita oli reilu kolmannes (taulukko 4).

Näistä vastauksista laskettiin Helsingille suositteluindeksi. Helsingin suositteluindeksin arvo on 18, mitä voi pitää tyydyttävänä (ks. taulukko 4 ja sen selite). Suositteluindeksin raja-arvo tyydyttävän ja hyvän arvosanojen välillä on 20. Erinomainen tulos on, jos arvo ylittää 40. Kaikista vastaajista suosittelija oli useammin nainen (40 %) kuin mies (32 %). Liitteessä 4 on esitetty kysymyksen suorat jakaumat miesten ja naisten vastauksista. Keskimäärin vastaukset kasautuivat useimmin arvosanalle 8.

Taulukko 4. Kuinka todennäköisesti suosittelisi Helsinkiä asuinpaikaksi muualla asuville (puhelinhaastattelujen vastaajat, N=1040).

Vastaajien suositteluhalukkuus	Osuus (%) vastaajista	Helsingin saama suositteluindeksin arvo* (NSI)
Kriittiset (arvot 0–6)	18,3	18
Passiiviset (arvot 7–8)	45,9	
Suosittelijat (arvot 9–10)	35,9	

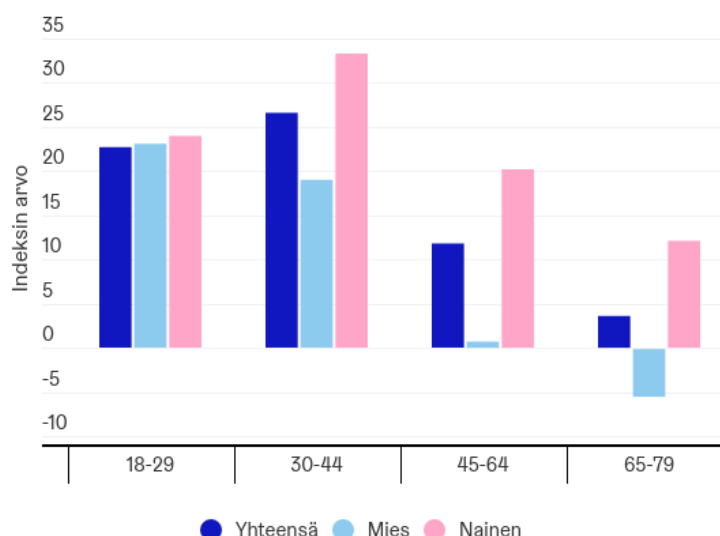
**Suositteluindeksi lasketaan 0–10-asteikollisesta kysymyksestä siten, että suosittelijoista (arvoja 9 ja 10 antaneet) vähennetään kriittisen arvon (0–6) antaneiden osuus. Yleisimmät vastausvaihtoehdot 7 ja 8 eivät vaikuta indeksin arvoon. Suositteluindeksin arvon tulkintaohje:*

*40+ erinomainen
20–39 hyvä
0–19 tyydyttävä
alle 0 heikko.*

Verkkokyselyyn vastanneet olivat selvästi kriittisempiä Helsingin suositteluun, ja heidän vastaustensa perusteella suositteluindeksi saa arvon 8. Lukuarvona tämä merkitsee tyydyttävää arvosanaa, kun alle 0 tarkoittaa heikkoa arvosanaa.

Eniten suosittelijoita NSI-indeksin perusteella on 30–44-vuotiaiden ryhmässä, jossa indeksin arvo on 27. Tätä arvoa voidaan pitää hyvänä. Pienin suositteluindeksin arvo saadaan 65–79-vuotiailta, miehillä arvo on jopa alle nollan (kuvio 4). Tämä tulos päti myös nettivastaajiin.

Kuvio 4. Helsingin suositteluindeksin (NSI) arvot iän ja sukupuolen mukaan (puhelinhaastattelut, N=1 037).

Lähde: Helsinki-barometri 2019

Suositteluindeksiä käytetään paljon kaupallisella puolella sekä erilaisten yksityisten tai julkisten palvelujen arvioinneissa. Se, voiko koko kaupungin vetovoimaa mitata tällaisella mittarilla, on pohdinnan arvoista. Yritystä, palvelua ja jopa omaa kaupunginosaa voidaan helpommin suositella, mutta kokonaista suurkaupunkia voi olla vaikeampi arvioida tästä näkökulmasta. Tämän vuoksi kyselyssä kysyttiin myös vastaajien halukkuutta suositella omaa kaupunginsaansa (ks. luku 4.4).

Helsingissä suositteluindeksiä on käytetty esimerkiksi Helsingin kaupungin yritystutkimuksessa. Helsingin yritystutkimuksen mukaan (Icén & Pusa 2016) ICT-alan vastaajat antoivat Helsingistä yritysten toimintaympäristönä lähes vastaavan suuruisen suositteluindeksin arvon (16) kuin mikä saatiin Helsingin kaupungin suositteluindeksiksi. Yritystutkimuksessa selvästi enemmän suosittelijoita oli pankki- ja vakuutusalaalla (suositteluindeksi 69) sekä muotoilu- ja luovilla aloilla (indeksi 33).

4.2 Miksi Helsinkiä suositeltaisiin?

- *Luonnonläheinen, hyvä saaristo. Kalasataman terveysasemalla pääsee hyvin lääkäriin. Musiikkitalon ympäristössä hyvä arkkitehtuuri.*
- *Raitiovaunut, meri, yliopisto.*
- *Itse täällä ja muualla asuneena niin Helsingissä on kaikki kohdallaan. Iso pieni kaupunki.*

Helsingin suosittelun ja kritisoinnin syitä kysyttiin tarkemmin avokysymyksillä. **Puhelinkyselyssä** Helsingin suosittelumista avasi vastauksellaan 926 vastaajaa. Kysymykseen, miksi ei suositelisi Helsinkiä, vastasi hieman harvempi eli yhteensä 705 vastaajaa.

Yleisimmät syyt kaupungin suositteluun olivat lähellä sijaitsevat monipuoliset julkiset ja yksityiset palvelut, harrastukset ja toimintamahdollisuudet sekä vilkas kulttuuritarjonta. Helsingin katsottiin myös tarjoavan runsaasti työ- ja opiskelumahdollisuuksia, minkä vuoksi kaupunki näyttäytyi joidenkin vastaajien mielestä erityisesti muualta muuttaville houkuttelevana asuinpaikkana (taulukko 5).

Keskeisinä kaupungin suositteluissa esiintyneinä tekijöinä ja ominaispiirteinä mainittiin meri ja luonto. Kaupungin koettiin myös olevan kompaktin kokoinen ja mittakaavaltaan ihmisläheinen. Sopivan kokoiseksi koettuun mittakaavaan yhdistyi vastauksia lyhyistä välimatkoista ja palveluiden hyvästä saavutettavuudesta. Vastaajat kiittelivät erityisesti toimivaa julkista liikennettä sekä yhteyksiä muualle Suomeen ja ulkomaille. Yleisesti kaupunkia kuvattiin toimivana ja turvallisena.

Taulukko 5. Miksi suosittelisit Helsinkiä asuinpaikaksi muualla asuville (puhelinhaastattelujen vastaajat).

Eniten mainitut syyt suositella Helsinkiä		(N=1 060) prosenttia kaikista vastaajista	(N=926) prosenttia kysymykseen vastanneista
1	Palvelut lähellä, toimivat palvelut, harrastuksia ja toimintamahdollisuuksia	30,3	34,7
2	Kulttuuritarjontaa	17,9	20,5
3	Työmahdollisuuksia	16,4	18,8
4	Luonnonläheisyys ja meri	14,9	17,0
5	Kompakti koko, kaikki lähellä, lyhyet välimatkat	14,7	16,8
6	Joukkoliikenne toimii	13,6	15,6
7	Liikenneyhteydet muualle Suomeen ja ulkomaille	9,5	10,9
8	Toimivuus	6,5	7,5
9	Turvallisuus	6,2	7,1

Kaikista **nettikyselyyn** vastanneista (N=2 258) kysymykseen ”miksi suosittelisit Helsinkiä?” tarkempia selityksiä antoi 1 231 vastaajaa. Vastauksissa korostuivat suunnilleen samat tekijät kuin haastatteluaineistossakin. Eniten mainittuja syitä suositella Helsinkiä olivat palvelut ja toimintamahdollisuudet, luonnonläheisyys ja meri, kulttuuritarjonta sekä joukkoliikenne (taulukko 6). Yksittäisistä palveluista ja toiminnoista nimettiin kiitellen esimerkiksi osallistuva budjetointi ja asukkaiden osallistaminen kaupungin kehittämiseen.

- ”Helsinki on sopivan kokoinen kaupunki asua josta löytyvät kaikki tarvittavat palvelut, runsaasti kulttuuria ja muuta vapaa-ajan viihdettä, mutta kuitenkin sopivasti myös luonnon rauhaa.”

Taulukko 6. Miksi suosittelisit Helsinkiä asuinpaikaksi muualla asuville (nettikyselyn vastaajat).

Eniten mainitut syyt suositella Helsinkiä		(N=2 158) % kaikista vastaajista	(N=1 231) % kysymykseen vastanneista
1	Palvelut lähellä, toimivat palvelut, harrastuksia ja toimintamahdollisuuksia	26	45
2	Luonnonläheisyys ja meri	21	36
3	Kulttuuritarjontaa	19	34
4	Joukkoliikenne toimii	15	26
5	Työmahdollisuuksia	11	19
6	Liikenneyhteydet muualle Suomeen ja ulkomaille	8	15
7	Kompakti koko, kaikki lähellä, lyhyet välimatkat	7	12
8	Turvallisuus	6	11

Lisäksi muutamat nettikyselyn vastaajat mainitsivat, että Helsinki on urbaani (4%), mutta luonnonläheinen kaupunki. Helsingin ilmapiiri koettiin myös suvaitsevaiseksi (4,5%). Osajoukko vastaajista mainitsi kaupungin olevan yleisesti toimiva (5,5%), määrittelemättä sen tarkemmin mikä toimii.

Useissa englanninkielisissä vastauksissa toistui suosittelamisen tärkeimpänä tekijänä turvallisuus. Lisäksi luonnonläheisyyttä, palveluja ja liikenneyhteyksiä (niin julkisia kuin yhteyksiä maailmalle) kiiteltiin.

4.3 Miksi Helsinkiä ei suositeltaisi?

- *En suosittele pienituloisille lapsiperheille. Palvelut rapautunut varsinkin päivähoidot.*
- *Jos täällä on asiaa tai syytä asua, silloin hyvä paikka. Ei ole sellainen itseisarvo, että siihen tulisi pyrkiä. Asuminen Helsingissä ei ole itseisarvo.*

Puhelinhaastatteluissa ehdottomasti suurin syy siihen, miksi Helsinkiä ei suositeltaisi, oli asumisen ja elämisen kalleus (taulukko 7). Asuntojen hintojen ja vuokrien kritisoitiin olevan jo tavallisen palkansaajan ulottumattomissa tai kipurajalla. Lisäksi elämiseen liittyvien muiden kustannusten koettiin olevan muuta Suomea korkeammalla tasolla.

Toinen yleinen syy suosittelematta jättämiseen olivat liikenteen ongelmat, vaikka osa vastaajista pitikin hyviä liikenneyhteyksiä myös kaupungin hyvänä puolena. Kriittiset vastaajat kokivat kaupungin ruuhkaiseksi, matkustusajat pitkiksi sekä näkivät heikkouksia etenkin poikittaisliikenteessä. Liikenteen ongelmiin kuuluivat vastaajien mukaan huono liikennesuunnittelu, joukkoliikenteen toimimattomuus pitkine ja monimutkaisine vaihtoyhteyksineen sekä huono teiden kunnossapito etenkin talvisin.

Muina, joskin vähemmän kritisoituina tekijöinä Helsingistä mainittiin etenkin terveys- ja sosiaalipalvelut sekä päivähoito- ja vanhustenpalvelut. Osa vastaajista koki, että Helsinkiä ei voi suositella kaupunkina, koska terveyspalveluihin ei saa aikoja, palvelukulttuuri on huono ja hidas sekä toimintaan liittyy paljon tehottomuutta. Päivähoitopalvelun kritiikki kohdistui päivähoitopaikkojen saatavuuteen omilta asuinalueilta sekä liian vähäiseen hoitohenkilöstön määrään ja henkilöstön vaihtuvuuteen. Kouluihin kohdistui kritiikkiä lähinnä koulutilojen laatuun liittyen. Vanhuspalveluista mainittiin huoli laadusta ja saatavuudesta. Lisäksi kaikista julkisista palveluista kritisoitiin sitä, ettei palvelua saa riittävästi eri kielillä.

Osa vastaajista oli huolestuneita kaupunginosien eriytymisestä ja segregaatiosta sekä turvattomuudesta ja rauhattomuudesta etenkin keskustoissa ja joillakin asuinalueilla. Lisäksi kaupungin tiivistä ja jatkuvaa asuinrakentamista tietöineen ja muine asumishaittoineen kritisoitiin. Rakentamisen määrään liittyen myös luonnon vähenemisestä oltiin huolissaan.

Taulukko 7. Miksi et suosittelisi Helsinkiä asuinpaikaksi muualla asuville (puhelinhaastattelujen vastaajat).

Eniten mainitut syyt, miksi Ei suositella Helsinkiä	(N=1 060) prosenttia kaikista vastaajista	(N=705) prosenttia kysymykseen vastanneista
1 Kallis asua ja elää	29,3	44,1
2 Liikenteen ongelmat	11,6	17,4
3 Palvelut toimivat huonosti	5,7	8,5
4 Segregaatio	5,6	8,4
5 Turvattomuus, rauhattomuus	4,2	6,4
6 Rakentaminen	3,1	4,7
7 Luonnon vähäisyys	2,9	4,4

Nettikyselyn vastaajista 1 339 vastasi kysymykseen, miksi ei suosittelisi Helsinkiä. Ylivoimaisesti eniten nettivastauksissa kritisoitiin puhelinkyselyn tavoin Helsingin korkeaksi karannutta asumisen hintatasoa sekä yleisesti myös elämisen kalleutta suhteessa muihin Suomen kuntiin (taulukko 8).

Liikenteen ongelmina mainittiin erityisesti pitkät matkustusajat niin julkisella liikenteellä kuin yksityisautoillen ruuhkissa. Lisäksi ongelmina mainittiin poikittaisliikenteen puutteet, huono liityntäliikenne, julkisen linja-autoliikenteen harvat vuorovälit sekä liikenneturvallisuuksiin vaarantavat sähköpotkulaudat. Joukkoliikennettä kuvailtiin epätasa-arvoiseksi eri kaupunginosissa.

Palveluista kritisoitiin erityisesti julkisia terveydenhuollon palveluja. Niissä asukkaita vaivasivat pitkät jonotusajat, palvelun laatu ja epätasa-arvo kaupunginosien kesken. Myös ikääntyneiden ja muiden avuntarpeessa olevien ryhmien palveluiden saatavuudesta oltiin huolissaan. Hyvin useat vastaajat pitivät huonona ratkaisuna palvelujen keskittämistä isompiin yksiköihin kauas omilta asuinalueilta.

Toinen julkisten palvelujen sektori, joka sai kritiikkiä myös nettikyselyssä, olivat päivähoidon heikentyvät palvelut tai niiden puute. Päiväkotipaikan saaminen omalta asuinalueelta oli vastaajien mukaan sattumanvaraista arpapeliä. Päiväkotihenkilöstön vaihtuvuus ja saatavuus herättivät myös tunteita. Koulujen osalta oltiin huolissaan liian isoiksi kasvaneista oppilasluokista sekä sisäilmaongelmista koulujen tiloissa.

Rakentamisen syihin lukeutuivat katutyöt, huonot rakentamisen aikaiset järjestelyt ympäristössä, pitkittyneet urakat sekä pitkään ympäristöä häiritsevä keskeneräisyys. Asuntorakentamisessa kritisoitiin liian korkeaa ja tiivistä rakentamista mutta myös yksitoikkoista kaupunkikuvaa.

Nettivastauksissa toistui usein myös kriittisyys uusia kauppakeskuksia kohtaan. Niiden pelättiin näivettävän ydinkeskustan ja aluekeskusten kivijalkaliikkeiden elinvoimaa, sekä tasapäistävän tarjontaa yksipuolisten ketjuliikkeiden valikoimiin. Kauppakeskusrakentamisen myötä kaupungin arvosteltiin keskittyvän liikaa kuluttamisen ympäristöjen kehittämiseen julkisen tilan kustannuksella. Muita usein toistuvia vastauksia olivat kriittisyys kaupungin kasvuun ja monessa vastauksessa toivottiinkin, ettei Helsinkiin muuttaisi enempää ihmisiä. Perusteluina oli muun muassa, että asuntojen hinnat ovat jo liian kalliita, kaupungista tulee ruuhkainen, lisärakentaminen uhkaa näivettää luonnon ja asunnoista tulee niin pieniä, ettei niissä eläminen ole kovin mielekästä.

Taulukko 8. Miksi et suosittelisi Helsinkiä asuinpaikaksi muualla asuville (nettikyselyn vastaajat).

Eniten mainitut syyt, miksi EI suositella Helsinkiä		(N=2 158) % kaikista vastaajista	(N=1 331) % kysymykseen vastanneista
1	Kallis asua ja elää	23	37
2	Liikenteen ongelmat	15	24
3	Palvelut toimivat huonosti	10	16
4	Rakentaminen	10	16
5	Luonnon väheneminen	7	12
6	Segregaatio	6	10
7	Turvattomuus, rauhattomuus	4	7

- *Kallis, rakennetaan tukkoon.*
- *Helsingistä ollaan rakentamassa ‘toimivaa’, mutta tuntuu siltä, että viihtyisyyden ja monimuotoisuuden kustannuksella. En suosittelen Helsinkiä myöskään siksi, että täällä on trendinä keskittää ja digitalisoida asioita ja kokonaisuuksia, ajattelematta toimiiko se kaikille ja onko saatava hyöty sen arvoista. Liian usein tuntuu, että Helsingistä ollaan rakentamassa ‘maailman toimivinta kaupunkia’ vain hyvin toimeentulleille keskiluokkaisille digitaalisille kuluttajille.*

Englanniksi kirjoitetuissa vastauksissa tuotiin usein esille kaupungin kalleus, ulkomaa-laisten heikot työllistymismahdollisuudet ja urakehitysmahdollisuudet, vaikkakin Helsinkiä keuhuttiin Suomen parhaimpana paikkana asiantuntijoiden työllistystä.

- *“However, there is still a glass ceiling for educated foreigners living in helsinki!”*

Nettikyselyn tulokset osoittavat, että siihen oli valikoitunut puhelinhaastatteluja enemmän hyvin kriittisiä vastaajia. Miksi ei suosittelisi Helsinkiä -kysymyksen vastauksissa oli 69 mainintaa Malmin lentokentän suunnittelusta ja rakentamisesta. Nämä vastaukset olivat hyvin pitkiä ja niissä korostuivat asukkaiden kuulemisen ongelmat, huolet yksipuolisesta asuntokannasta ja historiallisen luonto- sekä virkistysalueen menetyksestä. Myös keskustatunnepäättöksen kaatumisesta oli useampia kriittisiä mainintoja. Ylipäättään yksityisautoliikenteen rajoittamista vastustettiin nettikyselyssä paljonkin.

Nettikyselyn tiedote avautui käyttäjälle, joka liikkui Helsingin kaupungin sivustolla. Kyselyä mainostettiin myös Helsingin kaupungin työntekijöille. Vastauksissa olikin mainintoja etenkin pienipalkkaisissa ammateissa työskenteleviltä, jotka kritisoivat etenkin asuminen kalleutta, mutta myös pitkän matka-ajan vieviä liikenne- sekä poikittais yhteyksiä tai vuorotyöläisille hankalia liikennöintiaikoja.

Viitisen prosenttia vastaajista ei suosittelut Helsinkiä asukkaiden kuulemattomuuden ja roskaisuuden vuoksi. Myös rasismien ja suvaitsemattomuuden sekä sään mainitsi muutama prosentti kysymykseen vastanneista.

4.4 Oman asuinalueen suosittelu muualla asuville

Kaupunkilaisten asumisviihtyvyyden kannalta oma kaupunginsa muodostaa oletettavasti merkityksellisemmän ja tutumman kontekstin kuin koko kaupunki. Tämän vuoksi oli mielenkiintoista katsoa, miten omaa kaupunginosaa arvostettiin.

Oman asuinalueen suosittelu kysyttiin puhelin- ja nettikyselyillä samalla tavalla kuin koko kaupungin suosittelu. Oma asuinaluetta suositeltiin useammin kuin koko kaupunkia (taulukko 9) (ks. myös liite 3).

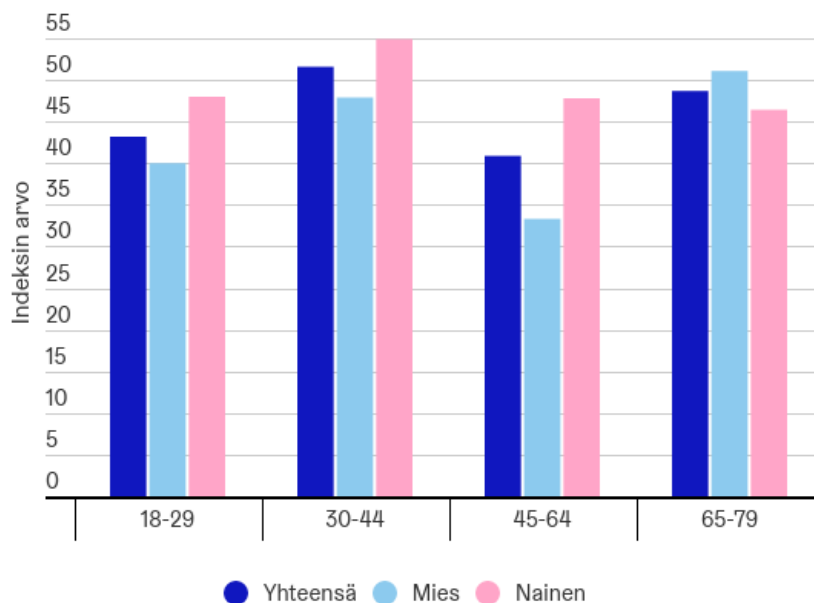
Suositteluindeksin arvo 47 on erinomainen. Naiset suosittelisivat asuinpaikkaansa useammin muille kuin miehet. Kaikkein eniten oman asuinalueen suosittelijoita oli ikäryhmässä 30–44-vuotiaat. Vastaavat iän ja sukupuolen mukaiset tulokset saatiin myös koko kaupungin suosittelussa (s. 11).

Taulukko 9. Kuinka todennäköisesti suosittelisi Helsinkiä asuinpaikaksi muualla asuville, vastaukset sukupuolen mukaan, puhelinhaastattelujen vastaajat (N=1 027).

Oman asuinalueen suositteluinen, %					
	Kriittiset (0–6)	Passiiviset (7–8)	Suosittelijat (9–10)	NSI	N
Kaikki	10	33	57	47	1 027
Mies	10	37	53	43	487
Nainen	10	30	60	50	536

Suurpiiritasoiset erot oman asuinalueen suosittelemisessä olivat puhelinhaastatteluis-
sa suuret. Läntisen suurpiirin heikko tulos oli yllättävä. Tarkempi postinumerotasoinen
tarkastelu osoitti, että Läntisestä suurpiiristä oli vastaajia keskimääräistä enemmän
asuinalueilta, joissa asukkaiden tulo- ja koulutustaso sekä asuntojen hintataso ovat kes-
kimäärin alhaisempia kuin arvostetuimmilla alueilla. Vastaajien aluepainotus heijastui
koko alueen tulokseen heikentävästi.

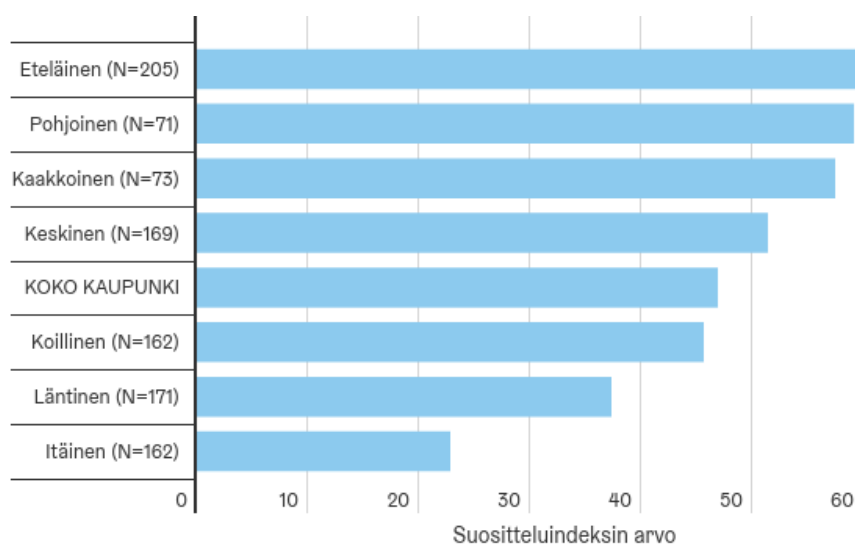
Kuvio 5. Oman asuinalueen suosittelemisindeksin (NSI) arvot iän ja sukupuolen
mukaan (Puhelinhaastattelut, N=1 025).

Lähde: Helsinki-barometri 2019

Molemmat tutkimusryhmät suosittelisivat omaa asuinalueetta muille selvästi useammin
kuin Helsinkiä sinänsä. Nettivastaajat olivat tämänkin asian suhteen kriittisempiä kuin
puhelimella tavoitetut vastaajat.

Kuvio 6. Oman asuinalueen suositteluindeksin (NSI) arvot suurpiireissä (N=1016).

Lähde: Helsinki-barometri 2019

Taulukko 10. Kuinka todennäköisesti suosittelisi omaa asuinaluetta muualla asuville, vastaukset sukupuolen mukaan, nettivastaaajat (N=2 213)

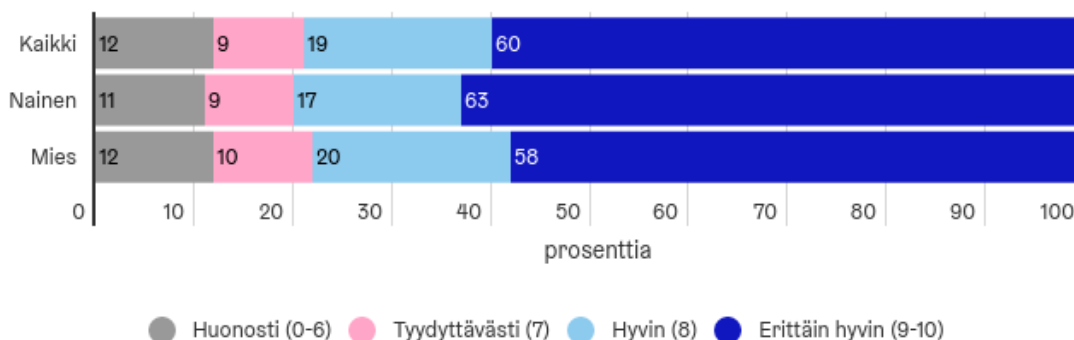
Oman asuinalueen suosittelminen, %					
	Kriittiset (0–6)	Passiiviset (7–8)	Suosittelijat (9–10)	N	NSI
Kaikki	21	34	45	2 213	24
Mies	30	32	38	665	8
Nainen	17	35	49	1 468	32
Ei halua määritellä	36	34	30	80	-6

5. Tyytyväisyys omaan asuntoon

Helsingin kaupunki valmistelee parhaillaan uutta asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelmaa, jossa linjataan Helsingin asuntopoliittisia tavoitteita seuraavalle nelivuotiskaudelle. Asumisen ja maankäytön ohjelman laadinnan tueksi syksyn Helsinki-barometri 2019 kyselyyn otettiin mukaan muutama asumisen teemaan liittyvä ajankohtainen kysymys. Vastauksista saatiin arvokasta taustatietoa ja vahvistettiin käsitystä keskeisimmistä asuntokantaan ja asuntorakentamiseen liittyvistä tarpeista.

Vastaajia pyydettiin arvioimaan asteikolla 0–10, kuinka hyvin nykyinen asunto vastaa heidän taloutensa nykyisiä asumistarpeita. Puhelinhaastattelujen vastaajista selvä enemmistö oli tyytyväisiä asuntoonsa: 60 prosenttia heistä antoi asunnolleen arvosanan 9 tai 10 ja lisäksi 19 prosenttia arvosanan 8. Vain 12 prosenttia antoi asunnolleen arvosanan 6 tai huonomman. Naiset olivat tyytyväisempiä kuin miehet.

Kuvio 7. Tyytyväisyys asuntoon. Puhelinhaastattelujen vastaajat.

Lähde: Helsinki-barometri 2019

Nettivastaajat olivat vähemmän tyytyväisiä nykyiseen asuntoonsa kuin puhelinvastaajat (taulukko 10). Kun puhelinvastaajista arvosanan 9 tai 10 antoi 60 prosenttia, nettivastaajista osuus jäi 50 prosenttiin. Heikon arvosanan, 0–6, antoi puhelinvastaajista 12 prosenttia mutta nettivastaajista 20 prosenttia.

Vastaajille esitettiin jatkokysymys ”Jos et ole tyytyväinen asuntoosi, niin miksi et ole?” Puhelinhaastattelussa oli yhteensä 1 060 vastaajaa, joista 444 (42 %) kertoi tekijöitä, miksi ei ole tyytyväinen asuntoonsa. Tavallisimmat tyytymättömyyden syyt olivat asunnon pienuus, asunnon tai talon huonokuntoisuus tai heikkolaatuisuus sekä asunnon kalleus (taulukko 11 ja 12).

Nettikyselyn 2 258 vastaajasta 905 (40 %) vastasi asuntoa koskevaan jatkokysymykseen. Nettikyselyn vastauksissa tuli yleisimmin esiin saman tyyppisiä asioita kuin puhelinhaastattelujen vastauksissa. (taulukko 12). Nettikyselyssä vastaajia häiritsivät asumisessaan puhelinkyselyyn vastaajia useammin lisäksi rakentaminen asuinympäristössä sekä liikennemelu.

Taulukko 10. Kuinka nykyinen asunto vastaa asumistarpeita? Vastaukset eri aineistoissa sukupuolen mukaan.

Puhelinvastaajat, %						
	Huonosti (0-6)	Tyydyttävästi (7)	Hyvin (8)	Erittäin hyvin (9-10)	%	N
Kaikki	11,7	9,4	18,7	60,2	100	1 043
Mies	12,3	10,3	20,1	57,4	100	497
Nainen	11,2	8,7	17,3	62,7	100	542

Nettivastaajat, %						
	Huonosti (0-6)	Tyydyttävästi (7)	Hyvin (8)	Erittäin hyvin (9-10)	%	N
Kaikki	19,6	10,8	19,3	50,3	100	2 214
Mies	23,7	10,7	19,4	46,3	100	666
Nainen	17,4	10,4	19,1	53,0	100	1 468
Ei halua määritellä	26,3	17,5	22,5	33,8	100	80

Taulukko 11. Jos et ole tyytyväinen asuntoosi, niin miksi et ole? Puhelinkyselyn vastaukset, % kaikista vastaajista.

Eniten mainitut syyt tyytymättömyyteen		(N=1 060) %
1	Liian pieni asunto	16,2
2	Asunto tai taloyhtiö on huonokuntoinen tai heikkolaatuinen	7,8
3	Asuminen on liian kallista	5,8
4	Asunto on toimimaton	3,4
5	Asuinalueen ongelmat	3,0
6	Liian iso asunto	2,1
7	Asunnon/taloyhtiön esteettömyys	1,3

Taulukko 12. Jos et ole tyytyväinen asuntoosi, niin miksi et ole? Nettikyselyn vastaukset. % kaikista vastaajista.

Eniten mainitut syyt tyytymättömyyteen		(N=2 258) %
1	Liian pieni asunto	13,0
2	Asuminen on liian kallista	11,0
3	Asunto tai taloyhtiö on huonokuntoinen tai heikkolaatuinen	6,7
4	Asuinympäristön ongelmat	5,6
5	Asunto on toimimaton	3,7
6	Liian iso asunto	2,5
7	Rakentaminen asuinympäristössä	2,4
8	Asunnon/taloyhtiön esteettömyys	2,3
9	Liikennemelu	2,3

Sekä puhelinhaastatteluissa että nettikyselyssä tärkeimmäksi epäkohdaksi omassa asumisessa nousi tilanpuute eli liian pieni asunto asukkaiden tarpeisiin nähden. Puhelinhaastattelujen kaikista vastaajista 16 prosenttia ja nettikyselyssä 13 prosenttia vastaajista mainitsi asuvansa liian ahtaasti. Lapsiperheiden vastauksissa toistui usein, että lisähuoneelle olisi tarvetta, mutta varaa sen hankkimiseen ei ollut asumisen kalleuden takia. Usein kaivattiin lisähuonetta myös harrasteisiin, sukulaisten tai tuttavien majoittamiseen sekä ylipäättään tilavampia huoneita. (taulukko 11 ja 12.)

Toinen usein esiin nostettu epäkohta asumisessa oli, että vastaajat kokivat joko oman asuntonsa tai taloyhtiön olevan huonokuntoinen tai heikkolaatuinen. Asunnoissa tämä tarkoitti muun muassa huonoa varustetasoa, äänieristystä tai ilmanvaihtoa, tupakansavun kulkeutumista asuntoon, vetoisia ikkunoita tai liian kuumaa/ kylmää asuntoa. Taloyhtiön huonokuntoisuuteen kuuluivat putkiremontin tai muun peruskorjaustarpeen tarve ja vanhentunut talotekniikka.

Asumisen kalleus tuli esille jo aiemman kyselyssä olleen avokysymyksen yhteydessä siitä, miksi vastaaja ei suosittele Helsinkiä asuinpaikkana muualla asuville. Asumiseen keskittyvien kysymysten osalta se ei noussut tärkeimmäksi, mutta kuitenkin kolmen tärkeimmän syyn listalle asumisen ongelmassa. Toisaalta asumisen hinta kytkeytyi myös liian pienissä neliöissä asumiseen eli tärkeimmäksi koettuun asumisen ongelmaan.

Ahtaisiin tiloihin liittyen usein mainittiin myös yksittäisten huoneiden liian pieni koko. Nämä maininnat kirjattiin kuitenkin asunnon toimimattomuuden kohtaan. Eniten mainintoja saivat liian pienet keittiö- ja kylpyhuonetilat, joihin ei mahtunut nykyisin perusvarusteiksi luettavia asunnon varusteita kuten astian- tai pyykinpesukonetta. Lisäksi asunnon toimimattomuudeksi luokiteltiin huono pohjaratkaisu ja huonot huoneratkaisut, hukkaneliöt, epätoimivuus, epäkäytännöllisyys, parvekkeen puuttuminen, puutteelliset säilytystilat, pimeät huoneistot, liian pienet ikkunat ja matala huonekorkeus.

Nettikyselyssä oman asunnon ongelmiin liitettiin puhelinhaastatteluja useammin asunnon sijainti kaukana palveluista ja työpaikka-alueista sekä asuinalueiden sosiaaliset ongelmat sekä segregaatioon liittyvät ilmiöt. Useissa vastauksissa tässä teemassa esitettiin näkemys, että eri asuinalueita ei kohdella tasavertaisesti. Koettiin, että keskusta-alueita rakennetaan, ylläpidetään ja korjataan laadukkaammin ja investointeja ohjataan lähiöiden sijasta niille. Asuinympäristön ongelmiin lukeutuivat vastaukset asuinalueiden turvattomuudesta, rauhattomuudesta ja sosiaalisista häiriöistä.

Muita molemmissa kyselyissä mainittuja ongelmakohtia olivat asumisessa liian iso asunto ja asunnon tai taloyhtiön esteettömyys. Nämä tekijät liittyivät useimmissa vastauksissa joko ikääntymiseen tai perhetilanteen muutoksiin. Liian iso asunto johti joko liian kalliiseen asumiseen omiin taloudellisiin resursseihin nähden tai kokemuksiin hukkatilojen työläästä ylläpidosta. Esteettömyyden puute kulminoitui joko hissien puuttumiseen taloyhtiöstä, monitasoiseen asuntoon tai porraskorjauksiin asunnoissa.

Etenkin nettikyselyssä pieni joukko vastauksia liittyi asuinympäristössä tapahtuvaan rakentamiseen ja kaupungin kasvun haasteisiin. Useimmiten mainittiin muun muassa rakentamisen aikaiset liikkumis- ja meluongelmat. Myös kaupungin tiivistyminen sekä luonto- ja virkistysarvoja uhkaava rakentaminen nousivat esille. Luonnon vähenemisestä sekä luontoalueiden saavuttamisesta jatkossa oltiin huolissaan etenkin lähiöissä, joissa ihmiset arvostavat kovasti luontoyhteyttä ja monet olivat valinneet asuinpaikkansa juuri sen perusteella.

- ”29 neliötä on ihan ok, hieman isompikin voisi olla tai lisänä parveke. Täydennysrakentaminen mietityttää, muuttaako alueen vehreyttä. Roskaaminen on jo nyt lisääntynyt viime vuosina.”

6. Palaute kaupungille

Kyselylomakkeen lopussa oli vielä avokysymys: ”Palautetta kaupungille / sana on vapaa”, johon saattoi vastata omin sanoin. Kysymyksen muotoilu oli niin yleinen, että vastausten aihepiiritkin vaihtelivat laidasta laitaan. Kuitenkin joitakin tavallisimpia teemoja voitiin vastauksista tunnistaa.

Puhelinhaastattelun vastauksissa esiintyi usein puistojen ja muiden viheralueiden merkitys. Tavallisimmin kannatettiin niiden säilyttämistä ja lisäämistä:

- *Puistoista ja lenkkipoluista pidettävä kiinni.*
- *Suojelkaa keskuspuistoa, se on tärkeä, pääsee purkamaan paineita ja rentoutumaan.*
- *Uusille asuinalueille enemmän puistoja.*
- *Uudisrakentaminen niin että säilytetään myös puistot.*
-

Toiseksi melko paljon oli myös liikenteeseen liittyviä mainintoja. Vastauksista heijastui joukkoliikenteen tärkeys. Siitä tuli sekä kehuja että moittivia mielipiteitä. Jotkut pitivät hintoja korkeina. Myös ruuhkat, liikenteen sujuvuus ja liikenneturvallisuus mainittiin.

- *Toivoisin, että julkiseen liikenteeseen edelleen satsattaisiin ja liikkuminen kaupungissa olisi monipuolisesta mahdollista.*
- *Julkinen liikenne, hinnoittelupolitiikka aivan älytöntä, lipun osto vaikeata.*
- *Joukkoliikenne pidettävä nykyisellä, hyvällä tasolla.*
- *Toimivammat liikenneyhteydet. Pitäisi puuttua ruuhkaa aiheuttaviin huonoihin liikennejärjestelyihin.*
-

Kolmas useasti esiintynyt teema oli terveydenhoito. Siitä esitettiin etupäässä kriittisiä mielipiteitä, esimerkiksi seuraavanlaisia:

- *Terveydenhuollon sähköiset palvelut ovat hankalia käyttää.*
- *Terveyspalvelut ovat sekavasti organisoituja ja huonosti saatavissa.*
- *Terveyspalvelut vaihtelee alueellisesti liikaa, laatu ja saatavuus.*
- *Asumisen hinta ylipäättään ja kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen saatavuus erityisesti oli neljäs yleinen teema. Tämä korostui jo lomakkeen aiemmissa avokysymyksissä (ks. luku 4.3), mutta esiintyi myös näissä vastauksissa:*
- *Olisi hyvä voida vaikuttaa asuntojen hintoihin, että ne olisivat kohtuulliset.*
- *Kohtuuhintaisia vuokra-asumista varsinkin nuorille.*
- *Lisää halpoja vuokra-asuntoja. Asumisen hintaa pitäisi saada alaspäin.*
- *Kaupungin asuntoihin pitäisi panostaa, että helpommin pääsi niihin asumaan.*
- *Toiveena kaupungin asuntoon vuokralle, että vanha eläkeläinen voisi loppuelämänsä elää rauhassa helpommalla.*

Muita ”vapaa sana”-kysymyksen vastauksissa useamman kerran esiintyneitä asioita olivat mm. ympäristön roskaisuus ja muu epäsiisteys, Malmin lentokentän säilyttäminen sekä kiittävät maininnat Oodi-kirjastosta.

7. Kyselyn toimivuus

Helsinki-barometri 2019 toteutettiin syksyllä 2019 ensimmäistä kertaa. Koska kysely toistetaan myöhemmin, vastaajilta haluttiin pyytää palautetta kyselyn toimivuudesta. Valtaosa vastaajista piti kyselyä onnistuneena. Puhelinhaastattelujen vastaajista vain kaksi prosenttia arvioi sen toimivan huonosti, 26 prosentin mielestä se toimi kohtalaisesti ja 68 prosentin mielestä hyvin. Miesten ja naisten välillä ei ollut juuri eroa näissä arvioissa. Netivastaajat olivat puhelinvastaajia kriittisempiä myös kyselyn toimivuudesta (taulukko 13).

Taulukko 13. Arviot kyselyn toimivuudesta puhelin- ja nettikyselyssä

	Toimii hyvin	Toimii kohtalaisesti	Toimii huonosti	Ei osaa sanoa	%	N
Puhelinkysely	67,6	26,3	2,1	3,9	100	1 044
Nettikysely	54,2	33,8	5,5	6,5	100	2 212

Kyselylomakkeen lopussa olevaan avokysymykseen: ”palautetta kaupungille” melko moni kertoi puhelinhaastatteluissa mielipiteensä Helsinki-barometri 2019 kyselystä yleisesti sekä eri kysymysten onnistuneisuudesta ja kuinka niitä voisi parantaa. Tavallisin palaute kyselystä oli se, että kysymykset olivat liian yleisiä:

- Osa kysymyksiä vähän ympäripyöreitä, ei tiedä mitä haetaan ja mihin vastaa.
- Liian laaja tulkinnanvara joissain kysymyksissä ja selkeästi kalastellaan positiivisia kommentteja.
- Allmänna frågor, det var lite svårt att svara.
- Kyselyssä liian yleisiä kysymyksiä, jolla yritetään vältellä tärkeitä kysymyksiä.
- Kysymysten asettelu ja numeroarvio kyselyssä on vähän hankala.

Kysymykseen kaivattiin joko tarkennusta tai mahdollisuutta itse tarkentaa vastausta:

Voisi informoida tarkemmin, mitä arvosteluasteikon numerot pitävät sisällään.

- Tämän tyyppisessä kyselyssä saisi olla verrokki, verrataanko yleismaailmallisesti vai tarkemmin.
- Osa kysymyksistä on hankalia, ettei osaa tavoittaa näkökulmaansa. Esim. onko Helsinki hauska.
- Mun mielestä on vaikea arvioida numeroasteikolla. Sanallisesti toimii paremmin.
- On monissa kysymyksissä monia tekijöitä, miksi annan sen numeron. Joka kysymyksessä saisi olla avoin kohta.

Vastaajilta tuli myös myönteistä palautetta. Arvostettiin sitä, että kaupunkilaisten mielipiteitä kysytään:

- Hienoa että, tutkitaan ja kysytään.
- Det är trevligt att Helsingfors vill veta vad medborgare tycker om staden.
- Positiivista, että kysellään kaupunkilaisilta. Voisi olla useamminkin kyselyjä helsinkiläisille.

8. Yhteenveto

Syksyllä 2019 toteutettiin ensimmäistä kertaa Helsinki-barometri -tutkimus, jossa kartoitettiin asukkaiden mielipiteitä eräistä kaupunkistrategiaan sisältyvien tavoitteiden nykytilasta. Lisäksi käytettiin suositteluindeksi-mittaria sekä kysyttiin tyytyväisyyttä nykyiseen asuntoon. Tutkimus on tarkoitettu toistamaan tulevaisuudessa säännöllisin välein.

Aineistonkeruu toteutettiin kokeilumielessä kahdella tavalla: puhelinhaastatteluilla ja avoimella nettikyselyllä. Puhelinhaastattelut toteutettiin tavalla, jonka jo etukäteen tiedettiin tuottavan suhteellisen hyvin koko väestöä edustavan aineiston (satunnaisotanta sekä iän ja sukupuolen mukaiset kiintiöt). Kahdella eri tavalla toteutetulla kyselytekniikalla haluttiin testata, kuinka paljon nettikyselyn tuottama aineisto poikkeaa puhelinhaastattelujen aineistosta eli saadaanko nettikyselyn kautta edustavaa, yleistettävää tietoa. Osoittautui, että itsevalikoitunut nettikyselyaineisto oli selvästi vinoutunut sekä taustasta tulosmuuttujien suhteen. Eri aineistojen vastauksissa oli kuitenkin myös yhtäläisyyksiä, varsinkin avokysymysten kohdalla. Johtopäätös tästä oli, että Helsinki-barometrin aineistoa ei kannata jatkossa kerätä pelkästään avoimella nettikyselyllä, jos halutaan saada selville helsinkiläisten yleinen mielipide.

Puhelinhaastatteluista laskettiin suositteluindeksi Helsingille asuinpaikkana. Sen arvoksi saatiin 18, joka on tyydyttävä arvo. Perusteiksi suosittelulle mainittiin useimmin hyvä palvelutaso ja monipuoliset toimintamahdollisuudet. Perusteiksi ei-suosittelulle puolestaan mainittiin useimmin asumisen ja elämisen kalleus. Oma asuinalue suositeltaisiin huomattavan yleisesti. Oman asuinalueen suositteluindeksin arvoksi saatiin 47, joka on erinomainen arvo.

Helsingin toimivuudelle asuinpaikkana noin 80 prosenttia antoi puhelinhaastatteluissa hyvän arvosanan (vähintään 8 asteikolla 0–10). Etenkin Helsingin turvallisuus sai vastaajilta myönteisen arvion. Kysytyistä ominaisuuksista vähiten Helsinkiin liitettiin adjektiivit ”luova, innovatiivinen” ja ”hauska”.

Nykyiselle asunnolleen antoi puhelinhaastatteluissa lähes 80 prosenttia hyvän arvosanan (vähintään 8 asteikolla 0–10). Yleisin tyytymättömyyden syy oli asunnon ahtaus.

Vastaajat arvioivat kyselyn toimivuuden suhteellisen positiivisesti. Puhelinhaastatteluissa vain 2 prosenttia ja nettikyselyssä 6,5 prosenttia vastasi kyselyn toimivan ”huonosti”.

Helsinki-barometri on tarkoitettu toteuttamaan jatkossa säännöllisin välein ja nyt saatuja vastauksia ja kokemuksia hyödynnetään uuden kyselyn toteutuksessa. Keskeisenä tavoitteena Helsinki-barometrissa on saada tietoa, joka voidaan yleistää perusjoukkoon eli Helsingin aikuisväestöön. Väestöä tärkeimpien taustamuuttujien suhteen riittävän hyvin edustava puhelinhaastatteluaineisto tarjoaa tällaista tietoa. Sikäli kuin tietoa kerätään myös avoimella nettikyselyllä, on tärkeää pitää mielessä, että sen tuloksia ei voi samalla lailla yleistää perusjoukkoon.

Lähteet

- Betlehem, Jelke & Biffignandi, Silvia (2012).** Handbook of web surveys. John Wiley & Soins, Inc., Hoboken, New Jersey.
- Icén, Erna &, Pusa, Katariina (2016).** Helsingin kaupunkiyrityshaastattelut Helsingin kaupungin elinkeinopoliittisten prioriteettien määrittelemiseksi. Taloustutkimus OY, 12.12.2016.
- Keskinen, Vesa (2017).** KAPA: Helsingiläisten tyytyväisyys kotikunnan palveluihin maan kärkeä. Kvartti-nettisivut. <https://www.kvartti.fi/fi/artikkelit/kapa-helsingilaisten-tyytyvaisuus-kotikunnan-palveluihin-maan-karkea>
- Keskinen, Vesa (2019).** Turvallisuustutkimus: Helsingiläisten turvallisuuden tunne kohentunut. Kvartti-nettisivut 28.2.2019. <https://www.kvartti.fi/fi/artikkelit/turvallisuustutkimus-helsingilaisten-turvallisuuden-tunne-kohentunut>
- Keskinen, Vesa & Väliniemi-Laurson, Jenni & Hirvonen, Jukka (2020).** Helsinki-barometri: Asukkaat kokevat kaupungin hyvin toimivaksi. Kvartti-nettisivut, 2.3.2020. <https://www.kvartti.fi/fi/artikkelit/helsinki-barometri-asukkaat-kokevat-kaupungin-hyvin-toimivaksi>
- Kuusela, Vesa (2009).** Otantamenetelmä on surveytutkimuksen kulmakivi. Hyvinvointikatsaus 4/2009. Tilastokeskus.
- Laaksonen, Seppo (2013).** Nettikyselyt ovat nykyaikaa. Kansantaloudellinen aikakauskirja 4/2013, 541–548.
- Maailman toimivin kaupunki – Helsingin kaupunkistrategia 2017–2021.** <https://www.hel.fi/helsinki/fi/kaupunki-ja-hallinto/strategia-ja-talous/kaupunkistrategia/strategia-ehdotus/>

Liitteet

Liite 1.

HELSINKI-BAROMETRI 2019

Helsingin tavoitteena on olla maailman toimivin kaupunki. Toivomme, että voit antaa viisi minuuttia arvokasta aikaasi kertoaksesi meille, miltä sinusta tuntuu elää ja asua Helsingissä sekä miten arki täällä sujuu. Alla olevien kysymysten avulla seuraamme asukkaiden tyytyväisyyttä kaksi kertaa vuodessa.

Vastaat tähän kyselyyn nimettömänä

Kun piilotettua identiteettiä käytetään kyselyissä, vastauksen yhteyteen ei tallenneta tunnistetietoja, kuten selain- ja käyttöjärjestelmätietoja, vastaajan IP-osoitetta tai sähköpostiosoitetta. Piilotettu identiteetti suojaa vastaajan henkilöllisyyttä.

1) Asteikolla 0–10, kuinka toimiva kaupunki Helsinki on mielestäsi asuinpaikkana (0=ei lainkaan toimiva, 10=erittäin toimiva)?

☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10

2) Arvioi asteikolla 0–10, kuinka hyvin seuraavat sanat kuvaavat mielestäsi Helsinkiä asuinpaikkana (0=ei lainkaan, 10=erittäin hyvin)?

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Kansainvälinen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2. Luonnonläheinen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3. Hauska	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4. Urbaani	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5. Siisti, roskaton	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6. Luova, innovatiivinen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
7. Turvallinen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
8. Tasa-arvoinen, yhdenvertainen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
9. Palveluhenkinen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
10. Myönteiseen suuntaan kehittyvä	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

3) Kuinka todennäköisesti suosittelisit Helsinkiä muualla asuville asuinpaikkana asteikolla 0–10 (0=ei lainkaan todennäköistä, 10=erittäin todennäköistä)?

☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10

4) Miksi suosittelisit?

5) Miksi et suosittelisi?

Tämä ruutu näkyy ainoastaan esikatselutilassa.

Seuraavien ehtojen on täyttyvä, jotta tämä kysymys olisi näkyvissä:

Vastattu minkä tahansa näistä kielistä

- English

6) How satisfied are you with how well you are able to manage in English in Helsinki, on a scale of 1–10? (0=not satisfied at all, 10=extremely satisfied)?

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10

7) Kuinka todennäköisesti suosittelisit omaa asuinalueitasi muualla asuville asuinpaikkana asteikolla 0–10 (0=ei lainkaan todennäköistä, 10=erittäin todennäköistä)?

☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10

8) Kuinka hyvin nykyinen asuntosi vastaa tämän hetken asumistarpeisiisi asteikolla 0–10 (0=ei lainkaan, 10= vastaa erittäin hyvin)?

☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10

9) Jos et ole tyytyväinen asuntoosi, miksi et ole:

Taustakysymyksiä

10) Asutko tällä hetkellä Helsingissä?

☐ Kyllä ☐ En

Tämä ruutu näkyy ainoastaan esikatselutilassa.

Seuraavien ehtojen on täytettävä, jotta tämä kysymys olisi näkyvissä:

Jos kysymys Asutko tällä hetkellä Helsingissä? sisältää minkä tahansa seuraavista

- En

11) Oletko asunut joskus Helsingissä?

☐ Kyllä ☐ Ei

Tämä ruutu näkyy ainoastaan esikatselutilassa.

Seuraavien ehtojen on täytettävä, jotta tämä kysymys olisi näkyvissä:

Jos kysymys Asutko tällä hetkellä Helsingissä? sisältää minkä tahansa seuraavista

- En

12) Käytkö töissä tai opiskelemassa Helsingissä?

☐ Kyllä ☐ Ei

13) Oletko

- ☐ Mies
- ☐ Nainen
- ☐ En halua määritellä

14) Mikä on syntymävuotesi?

15) Mikä on äidinkielesi?

- ☐ Suomi
- ☐ Ruotsi
- ☐ Jokin muu kieli

16) Millä postinumeroalueella asut?

17) Arviosi tämän kyselyn toimivuudesta

- ☐ Toimi hyvin
- ☐ Toimi kohtalaisesti
- ☐ Toimi huonosti
- ☐ En osaa sanoa

18) Palautetta kaupungille / Sana on vapaa

Liitetaulukko 2. Puhelinhaastattelu- ja nettikyselyvastaajien vertailua

Taulukko 1. Haastatellut ja koko Helsingin 18–79-vuotias väestö suurpiireittäin 2019

Suurpiiri	Väestö		Puhelinhaastattelut	
	18–79-v.	%	18–79-v.	%
Eteläinen	97 291	19,5	211	20,4
Läntinen	87 426	17,5	175	16,9
Keskinen	80 071	16,0	172	16,6
Pohjoinen	31 654	6,3	73	7,0
Koivinen	76 101	15,2	167	16,1
Kaakkoinen	40 639	8,1	73	7,0
Itäinen	84 909	17,0	165	15,9
Östersundom	1 424	0,3	8	0,8
Koko kaupunki	499 515	100	1 036	100

Taulukko 2. Puhelinhaastattelujen ja nettikyselyn vastaajat iän ja sukupuolen mukaan

Puhelinhaastattelut, final (N=1 060)						
Table of SP by uika						
		uika				Total
		15–24	25–44	45–64	65–74	
SP		1	1	2	0	4
En halua määritellä	Frequency					
	Percent	0,1	0,1	0,19	0	0,38
	Row Pct	25	25	50	0	
Mies	Frequency	34	230	140	94	498
	Percent	3,24	21,93	13,35	8,96	47,47
	Row Pct	6,83	46,18	28,11	18,88	
Nainen	Frequency	33	254	160	100	547
	Percent	3,15	24,21	15,25	9,53	52,14
	Row Pct	6,03	46,44	29,25	18,28	
		68	485	302	194	1 049
Total	Frequency					
	Percent	6,48	46,23	28,79	18,49	100

Frequency Missing 11=1 %

Puhelinhaastattelut, final (N=1 060)

Table of K13 by ika2

		ika2				
		15–24	25–44	45–64	65–87	Total
K13						
En halua määritellä	Frequency	2	32	20	4	58
	Percent	0,1	1,53	0,96	0,19	2,78
	Row Pct	3,45	55,17	34,48	6,9	
Mies	Frequency	22	220	316	87	645
	Percent	1,05	10,53	15,12	4,16	30,86
	Row Pct	3,41	34,11	48,99	13,49	
Nainen	Frequency	33	474	660	220	1 387
	Percent	1,58	22,68	31,58	10,53	66,36
	Row Pct	2,38	34,17	47,58	15,86	
Total	Frequency	57	726	996	311	2 090
	Percent	2,73	34,74	47,66	14,88	100

Frequency Missing 168 = 7,4 %

Puuttuvan tiedon (esim. syntymävuosi) osuus on puhelinhaastatteluissa luonnollisesti huomattavasti vähäisempää kuin verkkokyselyssä.

Haastatteluaineistossa on vain neljä sellaista vastaajaa, jotka eivät halunneet määritellä sukupuoltaan. Nettivastaajissa heitä oli 58 eli 2,6 prosenttia kaikista vastaajista.

Taulukko 3. Puhelinhaastattelujen ja nettikyselyn vastaajat äidinkielen mukaan, %

	Perusjoukko	Puhelinhaastattelut	Nettikysely
Suomi	79,6	86,4	91,5
Ruotsi	5,2	9,1	4,6
Vieras kieli	15,5	4,4	3,9
Yhteensä	100,0	100,0	100,0
N	512 508	1 060	2 228

Vieraskieliset olivat aliedustettuina sekä haastattelu- että nettikyselyaineistossa.

Liitetaulukko 3. Helsingin ja oman asuinalueen suositteluinen muualla asuville sukupuolen mukaan, puhelinhaastattelut

Kuinka todennäköisesti suosittelisi Helsinkiä asuinpaikaksi muualla asuville sukupuolen mukaan

Suositelutodennäköisyys asteikolla 0–10, %														
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	%	N	Mean
Kaikki	1,4	0,3	0,9	1,1	1,7	6,3	6,7	16,2	29,7	22,7	13,2	100	1 040	7,7
Mies	1,8	0,2	1,6	1,0	1,8	7,9	7,3	17,9	28,9	18,9	12,6	100	492	7,5
Nainen	0,9	0,4	0,2	1,1	1,7	4,6	6,3	14,7	30,7	25,9	13,6	100	544	7,9

Kuinka todennäköisesti suosittelisi omaa asuinaluetta muualla asuville sukupuolen mukaan

Suositelutodennäköisyys asteikolla 0–10, %														
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	%	N	Mean
Kaikki	0,7	0,1	0,7	0,7	0,9	2,9	4,2	9,8	23,2	33,6	23,3	100	1 027	8,4
Mies	0,8	0,2	0,8	1,0	1,0	2,5	3,5	11,3	25,7	33,3	19,9	100	487	8,3
Nainen	0,6	0,0	0,6	0,4	0,8	3,0	4,9	8,6	21,1	34,1	26,1	100	536	8,0

Helsinki-barometri 2019: kaupunkilaisten kokemuksia Helsingistä

Helsingin kaupunkistrategiaan 2017–2021 sisältyy joukko tavoitteita, joita valtuusto seuraa säännöllisesti. Syksyllä 2019 strategian tavoitteita peilattiin Helsinki-barometri 2019 nimetyssä kyselyssä asukkaiden kokemuksiin. Kyselyn päätavoitteena oli tuottaa asukastyytyväisyyden suositteluindeksi, jonka valtuusto on valinnut yhdeksi strategiamittariksi.

**Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia
kaupunkitutkimus ja -tilastot**

Julkaisutilaukset
p. 09 310 36293

Internet
www.hel.fi/kaupunkitieto